

حیث کرمان

وزیر نفت:

بررسی راهکارهای گسترش همکاری نفتی ایران و روسیه در سطح وزیران

وزیر نفت با اشاره به مرور دستوردها و تصمیم‌هایی که پیش از این در این کمیسیون اتخاذ شده بود، تصریح کرد: دو طرف راهکارهایی را برای موانع موجود ارائه کردند تا بتوانیم در کوتاه‌ترین زمان ممکن به نتایج بهتری دست‌باییم.

کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و روسیه از سازوکارهای اصلی پیگیری و توسعه همکاری‌های دو کشور در حوزه‌های مختلف اقتصادی است و بخش قابل توجهی از موضوع‌های مرتبط با انرژی، سرمایه‌گذاری، تجارت و اجرای طرح‌های مشترک دو کشور در چهارچوب این کمیسیون دنبال می‌شود.

نوزدهمین کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و روسیه، در بهمن ۱۴۰۴ در مرکز همایش‌های بین‌المللی شرکت ملی نفت ایران (کوئشک) برگزار و طیف وسیعی از مسائل مانند تکمیل کریدور بین‌المللی شمال-جنوب، انتقال گاز از روسیه به ایران و توسعه همکاری‌ها در حوزه صنایع فضایی، انرژی هسته‌ای، تجاری و اقتصادی، مالی و بانکی، گمرک، صنعت و معدن، کشاورزی، بهداشت، فرهنگی و گردشگری، علمی و فناوری بررسی شد و نتایج این مذاکرات در قالب سند کمیسیون مشترک تدوین و به اعضای وزیران دو کشور رسید.

وزیر نفت ایران و وزیر انرژی روسیه پیش از این نیز در تیر امسال در تهران دیدار و روند اجرای تفاهم‌های حاصل شده در نوزدهمین نشست کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و روسیه و اجرای ۱۴۶ بند مورد توافق دو کشور را ارزیابی و موانع موجود بر سر راه اجرای این تفاهم‌ها بررسی کرده بودند.

وزیر نفت از ارائه راهکارهای دو جانبه ایران و روسیه برای رفع موانع موجود خبر داد. به گزارش تسنیم، به نقل از وزارت نفت، محسن پاک‌نژاد درباره گفت‌وگو و بیناری با سرگئی تسلیوف، وزیر انرژی روسیه بیان کرد: روز دوشنبه (ششم مهر) در چهارچوب کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و روسیه نشست مفصلی از طریق ویدئوکنفرانس برگزار شد.

وی ادامه داد: در این نشست، موضوع‌های مورد نظر که پیش از این در کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی بین جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه وجود داشت و تعریف شده بود، دوباره بررسی شد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت:

واحد‌های آسیب‌دیده فولادی وارد مدار تولید شدند

فعالیت تعداد زیادی از واحد‌های وابسته را تحت تأثیر قرار دهد؛ از جمله واحد‌هایی که مواد اولیه مورد نیاز خود را از این مجموعه دریافت می‌کنند.

اتابک ادامه داد: ضربه اهمیت فولاد در صنعت کشور حدود ۳۷ درصد است و به همین دلیل، پیش از پایان جنگ، وزارت صمت اقداماتی را برای فعال‌سازی واحد‌های مورد نیاز در زنجیره تولید اسلب و فولادگرایی از وابستگی به واردات ورق آغاز کرد.

وی گفت: بخشی از ظرفیت‌ها و فضاهای مورد نیاز برای تولید نیز در اختیار گرفته شد تا امکان ادامه فعالیت و تأمین نیازهای زنجیره فولاد فراهم شود.

وزیر صمت به آخرین وضعیت فولاد مبارکه اشاره کرد و افزود: بیشتر کوره‌هایی که از مدار خارج شده بودند، وارد مدار شده‌اند و تجهیزات کوره‌های احیاناً نیز در حال ورود به مدارند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: بیشتر کوره‌های فولاد مبارکه که از مدار تولید خارج شده بودند، دوباره به چرخه تولید بازگشتند.

به گزارش تسنیم، سید محمد اتابک گفت: بیشترین آسیب وارد شده به سازمان‌های دولتی در دو جنگ اخیر مربوط به مجموعه‌های وزارت صمت بود.

وزیر صمت ادامه داد: وزارتخانه برای حمایت از واحد‌های آسیب‌دیده، ارزیابی خسارت‌ها را در استان‌های مختلف انجام داد و با همکاری کارشناسان رسمی دادگستری، ستاد تسهیل، ادارات کل و استانداری‌ها، وضعیت این واحدها بررسی شد.

اتابک گفت: در ادامه، درخواست‌هایی در حوزه مالیات، گمرک و تعویق اقساط بانکی برای واحد‌های آسیب‌دیده عملیاتی شد و جمع‌بندی اقدامات و نیازهای واحدها در اختیار دولت قرار گرفت.

وی با اشاره به اقدامات انجام‌شده برای تأمین منابع بازسازی افزود: ۴۰ حکم مورد نیاز برای بازسازی واحد‌های آسیب‌دیده تدوین و به سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه شد که بخشی از این احکام به وزارت صمت ابلاغ شده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه به بهره‌مندی از ظرفیت یکی از صندوق‌های وزارت صمت (صحا) برای تجمع منابع و حمایت از واحد‌های آسیب‌دیده خبر داد و گفت: در این حمایت‌ها، ضربه اهمیت واحدها و نقش آنها در زنجیره تولید مورد توجه قرار گرفته است.

وی به اهمیت صنعت فولاد در زنجیره تولید کشور اشاره کرد و افزود: یکی از بخش‌هایی که آسیب قابل توجهی دید، صنعت فولاد بود. برای نمونه، آسیب به فولاد مبارکه می‌توانست

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات:

هدف‌گذاری توازن ۵۰ درصدی ترافیک ثابت و سیار

اشاره کرد و گفت: در گذشته تمرکز صرف بر شاخص «پوشش»، امکان نظارت دقیق بر بهره‌مندی واقعی مشتریان را به دوگانه‌ای نمی‌داد. باور ما بر این بود که ارزیابی باید بر مبنای «میزان اتصال واقعی» در کنار پوشش شکل گیرد تا هم شفافیت حاصل شود و هم مردم طعم کیفیت را بچشند.

هاشمی ادامه داد: با تلاش‌های صورت گرفته در این دوره، شاهد رشد بیش از ۵۰ درصدی در «اتصال» کاربران و هم‌زمان رشد ۴۰ درصدی در پوشش شبکه فیبر نوری (رسیدن از ۸ میلیون به بیش از ۱۱ میلیون پوشش) بوده‌ایم و روند حفاری‌ها و داکت‌گذاری‌ها در سراسر کشور با جدیت دنبال می‌شود.

رد اقتصاد دستوری در تعرفه‌گذاری ارتباطات

وی در بخش دیگری از سخنان خود به مسئله حیاتی تعرفه و اقتصاد فاوا پرداخت و تأکید کرد: باور قطعی ما این است که توسعه شبکه با نگاه و سیاست‌های دستوری محقق نخواهد شد و تکرار تجارت دستوری، نتیجه‌ای جز شکست به همراه ندارد.

عضو کابینه دولت چهاردهم با اشاره به شکاف تاریخی ناشی از عدم اصلاح تعرفه‌ها طی سال‌های گذشته، تصریح کرد: اگر حوزه ارتباطات برای سرمایه‌گذار جذابیت اقتصادی نداشته باشد، سرمایه‌گذاری جدید رخ نخواهد داد و در آینده اصلاح شبکه‌ای باقی نخواهد ماند که بخواهیم درباره کیفیت آن گفت‌وگو کنیم.

وزیر ارتباطات اضافه کرد: در مصوبات و کمیسیون‌های مربوط به پیگیری ایجاد سازوکاری فرمول محور هستیم تا متناسب با نوسانات ارزی و هزینه‌ها، تعرفه‌ها به صورت سالانه و نظام‌مند تعدیل شوند تا دیگر نیاز به درگیری سالانه و فرسایشی برای تعیین تعرفه نباشد و ناترازی‌های این صنعت به صورت بنیادین مهار شود.

پیگیری رفع موانع اساسنامه «صندوق توسعه فیبر نوری»

هاشمی به موانع مربوط به صندوق توسعه شبکه فیبر نوری و رسوب منابع نیز اشاره کرد و گفت: نگره داشتن منابع در صندوق در شرایط تورمی، آسیب مستقیم به بخش ارتباطات و اپراتورهاست. به دلیل برخی ایرادات نگارشی و چالش‌های حقوقی در اساسنامه صندوق، وقفه‌هایی در پرداخت مطالبات ایجاد شد که با تعامل با نهادهای حقوقی و دولت در پی رفع گره‌های اداری و مالی آن هستیم تا پرداخت مطالبات اپراتورها و فعالان این حوزه بدون وقفه انجام پذیرد.

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با تأکید بر اینکه حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات با سیاست‌ها و نگاه دستوری قابل توسعه نیست، از هدف‌گذاری دولت چهاردهم برای رساندن سهم ترافیک شبکه ثابت به ۵۰ درصد و رشد بیش از ۵۰ درصدی اتصالات فیبر نوری خبر داد.

به گزارش ایرنا، سید ستار هاشمی در جلسه پایش پروژه فیبر نوری در جمع فعالان و دست‌اندرکاران حوزه ارتباطات با اشاره به ناترازی موجود در سهم ترافیک ارتباطی کشور اظهار داشت: فاصله معناداری میان سهم ترافیک شبکه سیار و شبکه ثابت وجود دارد؛ نسبت سهم ترافیک ارتباطات ثابت به ارتباطات سیار حدود ۲۰ به ۸۰ درصد است که این شاخص در سطح بین‌المللی و استاندارد جهانی توصیه نمی‌شود.

وی افزود: هدف‌گذاری وزارت ارتباطات در دولت چهاردهم بر این پایه استوار است که با توسعه پرشتاب بستر فیبر نوری، نسبت مصرف ترافیک میان شبکه ثابت و سیار را به توازن «۵۰-۵۰» نزدیک کنیم؛ هر چند این هدف‌گذاری بلندپروانه بود و شرایط عمومی کشور و چالش‌های بین‌المللی سختی مسیر را دوچندان کرد، اما با تلاش مجدانه فعالان این بخش، جریان توسعه فیبر نوری با قوت تا دوام یافته است.

گذار از «صرف پوشش» به «ایجاد اتصال» و رشد ۵۰ درصدی اتصالات

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به رویکرد تحولی دولت در رصد و ارزیابی پروژه‌ها

سرمقاله

هوش مصنوعی و چالش‌های پیش‌رو

بهروز شاکری فرد / تحلیلگر مسائل اقتصاد بین‌الملل

● هوش مصنوعی و کاربردهای فراوان آن چندسالی است که توجه سرمایه‌گذاران بخش تکنولوژی، متخصصان اقتصاد کار و برخی از اصحاب رسانه را به خود جلب کرده است. در این بین، بعضاً هشدارهایی نیز در گوشه و کنار بر برخی مطالب خبری به رسانه‌ها راه پیدا می‌کنند. اخیراً، اما، تعدادی از نمایندگان کنگره ایالات متحده آمریکا و نیز تعدادی از مدیران ارشد بخش خصوصی، به‌فهرست کسانی اضافه شده‌اند که نگرانی خطر را در باره این تکنولوژی به‌صدا درآورده‌اند.

از جمله مواردی که طی چند ماه اخیر در رابطه با هوش مصنوعی خبرساز شد، می‌توان به سه مورد ذیل اشاره کرد: نخست، فرار کردن تعدادی از عوامل هوش مصنوعی (AI Agent) از محدوده تعیین‌شده برای فعالیت‌ها در ریزساخت شرکت OpenAI و نفوذ غیر مجاز آنها به سرورهای شرکت Hugging face؛ دوم، استغفای تعدادی از کارکنان شرکت Anthropic در اعتراض به فقدان سیاست‌های درون سازمانی برای ایجاد محدودیت‌های امنیتی برای عوامل هوش مصنوعی و البته سوم، نامه مدیرعامل شرکت پیش‌رو در عرصه هوش مصنوعی Anthropic، یعنی آقای داریو امودی در رابطه با لزوم متوقف کردن یا کاهش سرعت توسعه این تکنولوژی.

بازار کار و مشاغل

روایت‌های رایج حول محور از بین رفتن مشاغل از طریق جایگزینی شدن نیروی کار با هوش مصنوعی، روایت‌هایی غیر دقیق هستند که تا کنون نیز به‌موقع پیوسته‌اند. اما این به‌معنای بی‌خطر بودن این فناوری پیشرفته نیست. دارون عجم‌اوغلو (Daron Acemoglu)، استاد دانشگاه ام‌آی‌تی و برنده جایزه نوبل اقتصاد، یکی از اقتصاددانان شناخته‌شده‌ای است که طی سال‌های گذشته تحقیقات شایان توجهی را در این عرصه انجام داده است. چارچوب فکری آقای عجم‌اوغلو، توانایی کاربردی این فناوری را به دو دسته تقسیم می‌کند، افزایش بهره‌وری نیروی کار (labor augmenting) و جایگزینی نیروی کار (labor displacing).

اما نگاهی دقیق‌تر، سال گذشته توسط دیوید آتور (David Autor) یکی دیگر از استادان دانشگاه ام‌آی‌تی مطرح شد. بر اساس این چارچوب فکری، ریز وظایف مربوط به هر حرفه، براساس نیاز به دانش تخصصی، تقسیم‌بندی می‌شوند. لذا، می‌توان این پرسش را مطرح کرد که چه بخشی از وظایف یک فرد شاغل (مثلاً پزشک متخصص) به کمک هوش مصنوعی انجام می‌شود و چه بخش‌هایی همچنان بر عهده فرد شاغل باقی خواهد ماند. این نگرش، کمک شایانی می‌کند به توان ما برای ترسیم تصویری واقعی از آینده کار (آینده‌ای که در آن، همه ما با هوش مصنوعی همکار خواهیم بود). در صورتی که بخشی از وظایفی که نیازمند سال‌ها آموزش و کسب تخصص است به عهده هوش مصنوعی گذاشته شود، تعداد کسانی که می‌توانند در عهده وظایف این مشاغل بر بیایند افزوده شده و احتمالاً نظر به کاهش قدرت چانه‌زنی متخصصان این عرصه، دستمزدها هم باروند کاهش می‌خواهند شد.

در سوی دیگر سکه، می‌توان به مشاغلی اشاره کرد که هوش مصنوعی، بخش تکراری، بدون نیاز به فکر و خسته‌کننده مثل انجام می‌دهد (خودکامی می‌کند) و متخصص می‌تواند بخش عمده وقت خود را صرف پرداختن به وظایف تخصصی خود کند. در چنین شرایطی، می‌توان انتظار داشت که بهره‌وری در این مشاغل افزایش یافته و به دلیل اهمیت پیدا کردن تخصصی که قابل واگذاری به هوش مصنوعی نیست، درآمد این گونه متخصصان نیز افزایش یابد. بسیاری از کارکنان بخش خدمات سلامت در دسته اخیر می‌گنجند.

سلامت عمومی و مباحث حول محور آموزش

دو تهدید دیگر که متوجه سلامت ذهنی و روانی جوامع هستند، عبارتند از استفاده از هوش مصنوعی به عنوان حامی روانی و روان درمانگر و استفاده غلط از هوش مصنوعی به عنوان همیار در فرآیند آموزش. برخی آمارها (در جوامع غربی) حاکی از این هستند که نزدیک به ۶۰ درصد از کاربران هوش مصنوعی، در شرایط سخت و چالشی از این ابزار به‌منظور دریافت حمایت روحی و عاطفی استفاده می‌کنند. نظر به اینکه این چت‌بات‌ها طراحی شده‌اند برای اینکه رضایت کاربر را جلب کنند، بخش لایف‌لک کارکرد این چت‌بات‌ها، مُمکن تأیید زدن بر آن چیزی است که کاربر ارائه می‌دهد. حال آنکه اگر کاربر دچار یکی از انواع سوگیری‌های شناختی شده باشد، این چت‌بات‌ها به‌دانش غلط کاربر از واقعیت صحه می‌گذارند!

یکی از فرآیندهای درمان (cognitive behavioural psychotherapist) بررسی تطبیقی حس مراجع، با واقعیت پیرامون اوست. چت‌بات‌ها آموزش دیده‌اند که اطلاعات دریافتی از کاربر را به عنوان واقعیت بپذیرند. لذا در زمینه طرح چالش برای بررسی فاصله احتمالی بین دریافت شخصی کاربر از محیط پیرامون و واقعیت پیرامون عاجز هستند. این نقش، به افزایش و خامت self-aggrandizement در کسانی که زمینه‌ای را عرضه دارند منجر می‌شود.

ایجاد نهاد ناظر و نقش آفرینی فعال مردم و رسانه‌ها

از انقلاب صنعتی به این سو، فناوری‌های متعددی بوده‌اند که باعث و بانی تحولات ژرف در زندگی ما انسان‌ها شده‌اند، از موتور بخار که حمل و نقل ریلی را ممکن کرد گرفته، تا موتور الکتریکی که خط تولید صنعتی را ممکن کرد، تا تانکر رستور که پایه ارتباطات دیجیتال شد، تا پروتکل‌های ارتباطی که پیام‌رسان‌های بین‌المللی و ارتباط تصویری بر خط را ممکن ساختند. همه این فناوری‌ها هم‌ارزایا و معایبی داشته‌اند. اما آیا هوش مصنوعی نیز مانند مابقی تکنولوژی‌های دور قرن اخیر است؟ آیا آثار گسترش استفاده از هوش مصنوعی در سطح گسترده، بر بازار کار، بر نحوه بخش‌شدن درآمد ملی بین اقشار مختلف، بر عرصه آموزش، بر سطح سلامت روانی جامعه و بر افزایش یا کاهش بوجود آمدن دو قطبی‌های خشن سیاسی، طی سال‌های آینده قابل پیش‌بینی خواهد بود؟

امروز ما با تکنولوژی روبه‌رو هستیم که عالی‌ترین میزان بهره‌مندی هم‌زمان شرکت‌هایی که در حال توسعه آن هستند، خواستار کاهش سرعت توسعه این تکنولوژی شده‌اند. جای این پرسش باقی‌ست آیا ما در درستی از پیامدهای گسترش این تکنولوژی داریم؟ صحبت از پتانسیل‌های هوش مصنوعی بسیار است: افزایش چشم‌گیر رشد اقتصادی، پیشرفت چشم‌گیر رشد علمی، ریشه‌کن شدن فقر و غیره و البته هشدارهای مربوط به هوش مصنوعی بیشتر از وعده‌های شیرین هستند. عدم دسترسی‌هایی به رشد اقتصادی، تأثیر منفی بر مشاغل و درآمد‌ها، ایجاد یک حباب مالی بزرگ، تهدید جدی برای سلامتی روان جوامع، افزایش دو قطبی‌های خشن سیاسی و غیره.

مسیر پیش‌رو، بسیار پر چالش است و در وصف اهمیت انتخاب‌ها و کنش‌های جوامع در مواجهه با این فناوری نمی‌توان اغراق کرد. استقرار ارائه خدمات هوش مصنوعی، انبیا‌دیده نظام‌های حکمرانی سپرد؛ چرا که هوش مصنوعی یکی از بهترین فناوری‌ها برای استقرار سلطه و ایجاد خفقات است و نیز، سپردن این ابزار به بخش خصوصی، به مانند اهدای انحصار دانش به یک شرکت، در عصر پیشا اینترنت است.